

Bøndernavnene i Ribe Amt

i 16. Aarhundrede.

Af Niels Cl. Hansen.

Undersøgelsens Formaal er at give en fuldstændig og ortografisk korrekt Fortegnelse over Navnene paa de Bønder i Egnen fra Varde til Syd for Ribe, som dyrker Kronens Jord og derfor er opført i *Riberhus Lens Jordebøger 1585 og 1619* (Rigsarkivet). Undersøgelsen omfatter 2900 Navne, hvoraf 66 Tilnavne; fra Aaret 1585 (den første Jordebog fra Lenet med det ældste fyldige Materiale) er der 1282 Navne (656 Fornavne, 626 sen-Navne); fra 1619 (en Menneskealder efter første Optælling kan man regne med, der er et nyt Slægtled, saa Gentagelse af samme Person ikke sker) er 1552 Navne (773 Fornavne, 779 sen-Navne). Derved kan fastslaaes Navnestoffets Udvikling i Løbet af en Menneskealder.

Der er i Materialet 128 forskellige Navne, hvoraf 74 træffes baade som sen-Navn og som Fornavn, 31 kun som Fornavn, 23 kun som sen-Navn. Almindeligst som Fornavn er Hans: 1585 14,6 0/0, 1619 14,2 0/0, som Efternavn i 1585 Nielsen 13,5 0/0, i 1619 Hansen 14,6 0/0. Foruden disse to hyppigste Navne, Hans og Niels, har Peder en Frekvens paa 8,5 0/0, Christen 5,8 0/0, Jens 5,5 0/0, Søren 5,2 0/0, Anders 4,1 0/0 o. s. v.

Navnestoffet deler sig i tre Grupper: 1. de olddanske, 2. de fra plattysk og frisisk laante, 3. de med Katolicismens Helgendyrkelse og opnævnelser indkomne, stammende fra forskellige Lande i og uden for Europa, indført i latiniseret Form.

Vi har 322 Exx paa hjemlige danske Navne (d. v.

s. ca. en Tiendel af den undersøgte Mængde) omfattende 41 forskellige Navne (evt. spaltet i Sideformer).

Azir (2gg 1585; Adtzer 1g 1619) — Boessen (2gg 1585) Brode (2gg 1581, Broer 1g 1619) Brix (1g 1585; Briksen 1g 1619) Byrre (1g 1585, Byrresen 1g 1619) — Enuold (1g 1585, Enneuold 6gg 1619, Enneuoldsen 1g) samt Jenuold (1g 1585, Jenuoldsen 5gg 1585) Erich (1g 1619, Erichsen 1g 1619) Eske (1g 1585, 1g 1619, Æsche 5gg 1619) Eskiild (2gg 1585, 1g 1619, Eskiltsen 4gg 1619) Espen (1g 1619) Eyesen (4gg 1585, Eysen 2gg 1619) — Faarssen (1g 1619) — Grumme (4gg 1585, 1g 1619, Grumesen 2g 1585, Grumbsen 7gg 1619) Grunde (1g 1585) Gunder (1g 1585) Gødssen (1g 1585, 1g 1619) — Haggensen (2gg 1619) — Iffuer (2gg Iffuir) (4gg 1585, 4gg 1619; 1585 1g Iffuirsen; 1619 1g Iffuersen) Innquadtzen (1g 1619) — Juel (1g 1619, Juelsen 1g 1619) — Kalli (1g 1585, Kalle 1g 1619, 1585 2gg Kallesen, 1619 3g Kallesen) Karl (2gg 1619, Karlsten 1g 1585, 1g 1619) Kield (1g 1585, 1g 1619, 1619 3gg Kioldsen) Knud (16gg 1585, 14gg 1619, Knudt 2gg 1619, Knudsen 12gg 1585, 12gg 1619, 1619 1g Knudtzøn 3gg tzen) — Laffue (2gg 1585, 2gg 1619) Laue (1g 1585, 1619 1g Lauge, 2gg Lawe, Lauesen 16gg 1585, 1619 3gg Lawsen, Lausen) — Offer (1g 1619) Olle (3gg 1619) Olluf (9gg 1585, 8gg 1619, 1619 2gg Oluff, Ollufsen 2gg 1585, 6gg 1619) Ollusen (11gg 1585, Ollsen 3gg 1585) Onnildsen (1g 1585) Oster (1g 1585, Ostir 1g 1585, Aastir 1g 1619, Ostessen 2gg 1585) — Palli (1g 1585, Palle 1g 1619) — Strange (1g 1585, Strangesen 2gg 1619) Suend (4gg 1585, 5gg 1619, Suendsen 3gg 1585, Suendtzen 3gg 1619) — Therchiil (2gg 1585, Thierchiil 2gg 1585, Therchild 5gg 1619, Therchi(i)lsen 4gg 1585, 4gg 1619)

Thoeke (1g 1585, 1g 1619) Thord (3gg 1585, Thiurd 1g 1619, Tuoerdtzen 1g 1619) Thue (2gg 1619, Thuesen 7gg 1585) Thurbensen (1g 1585) Thyge (6gg 1585, Thygesen 3gg 1585, Tyggesen 6gg 1619) Thøger (1g 1585, 1g 1619, Thøgessen 2g 1585, Thøgherssen 1g 1619) Thøste (4gg 1585, 2g 1619, Thøstessen 1g 1585, 1g 1619) Trogelsen (2gg 1619) — Wisti (1g 1585).

Af disse Navne er *Knud* det hyppigste (60gg), saa *Oluf* (Olle) (44gg), *Laue* (Laffue) (27gg), *Thyge*, *Therchiil*, *Suend*, *Grumme*, *Enuold* (Jenuold), *Iffuer*, *Thue*, *Thøste*, *Eskiild*, *Eske*, *Kalle* o. s. v. Denne Art af Fornavne har kun 2 Exx mere i 1619 end i 1585; sammenholdt med den betydelige Forøgelse af Navnestoffet i den Menneskealder, viser dette i Realiteten en Nedgang i disse Navnes Hyppighed. *Tyge* har en Tilbagegang paa 6, *Grumme* paa 3, *Thord*, *Thøste* paa 2. Derimod gaar *Eske* frem med 5, *Enuold* og *Olluf* med 4, *Thue*, *Karl* og *Laue* med 2. — 5 nye Fornavne er kommet til (*Erich*, *Espen*, *Juel*, *Karl*, *Thue*), men 7 er forsvundet (*Brix*, *Byrre*, *Grunde*, *Gunder*, *Strange*, *Thyge*, *Viste*).

Tilbagegangen for de oprindeligt nordiske Navne træder tydeligt for Dagen, naar man undersøger sen-Navnene med et Førsteled af den Art Navne. I 1585 er der 87 Exx., i 1619 kun 75 Exx paa et nordisk Navn + sen; de 75 Exx modsvarer 79 Exx paa nordiske Fornavne en Menneskealder i Forvejen (1585); da man kan gaa ud fra, det samme Forhold gælder for de 87 sen-Navne i 1585, kan man regne med, at der en Menneskealder i Forvejen, o. 1550, har været ca. 92—94 nordiske Fornavne. I 1585 er der 79; i 1619 er der 81.

Vi har 98 Exx paa Navne, der er af frisisk og plat-tysk Oprindelse, og som synes indkommet ved di-

rekte Overførelse (ikke eller i ringe Grad med Kirken som Mellemed). Denne Gruppe omfatter 27 Navne.

Altzersen (1g 1619) Anckie (1g 1585, 1619 3gg Ancker, Anckesen 1g 1585, Ankiesen 1g 1585, Annekersen 1g 1619) Azni (1g 1585, Aznissen 1g 1585) — Barckorsen (1g 1619) — Ebbe (2gg 1585, 7gg 1619, Ebsen 6gg 1585, 1g 1619, Ebbesen 2gg 1619) Eenick (1g 1585, Janichsen 1g 1585) — Fallqvordtzen (1g 1619) Frandtzt (7gg 1585, 3gg 1619, Frandtzen 11gg 1619) Fredich (1g 1619) Frendessen (1g 1619 NB. dog maaske nordisk) — Garlouff (1g 1585, Gierløf 1g 1619, Gierlouffsen 2gg 1585) — Harmand (1g 1585) Hening (1g 1585) Hertugh (1g 1619, Fornavn) — Lydich (1g 1619, Lydichsen 1g 1585) — Marqvordtzen (1g 1619) — Otte (2gg 1619) — Reitersen (1g 1619) — Sinndersen (1g 1619) Sonnick (2gg 1585, Sunnick 1g 1619, Sunnicksen 6gg 1585, 1g 1619) Syuerdt (1g 1585, Siffuert 2gg 1619, Syuorssen 1g 1585, Siffuertsen 2gg 1619) — Termen (1g 1619, Tharmansen 1g 1585) — Willandtzt (2gg 1619, Willandtzen 4gg 1619) Willazs (1g 1585, Willazsen 1g 1585) Wille (1g 1585, Will 1g 1619) Winthe (1g 1585).

Af disse Navne er Frandtzt hyppigst (21 Exx.), Ebbe 18gg, Sonnich 10gg, Ankie 7gg. Disse Fornavne viser en Fremgang paa 5 Exx, Ebbe er gaaet frem med 5, Ankie, Otte og Willandzt med 2, Frandtzt er som Fornavn gaaet tilbage med 4. Navnene Azni, Eenich (Janich), Harmand, Hening, Willatzt og Winthe forekommer ikke i Optællingen 1619, hvorimod Altzersen, Barckorsen, Fallqvordtsen, Fredich, Hertuger, Marqvordtsen, Otte, Reitersen og Willandzt er kommet til. Medens der i denne Gruppe 1585 er 21 Fornavne og 22 Efternavne, er der 1619 26 Fornavne

og 29 Efternavne. Fremgangen er evident. At der 1619 er saa mange flere Efternavne (29, deraf hele 5 nye sen-Navne) end der en Menneskealder forud var Fornavne (21), tyder paa Indflytning sydfra i temmelig stort Antal.

Den tredie Gruppe omfatter de Navne, der er kommet ind med Kirken. Den er de andre langt overlegen i Tal (2414 Exx paa 54 forsk. Navne). Et enkelt er et Præstenavn af den nye humanistiske Type (Ægidius); der er ingen synderlige Forandringer af Navneforraadet i den Menneskealder, derfor anføres ofte kun samlet Antal.

Ands (29gg 1585, 2gg 1585 Andess, 1619 32gg Anders, 1585 5gg Andesen, 1619 33gg Anderssen) Andris (1g) Anthonis (7gg) — Balzer (2gg) Benidt (og Bennd 6gg 1585, Benned 7gg 1619, Benndsen 4gg 1585, Bennedtzen 4gg 1619) Bennedi (2gg) Barthiil (3gg 1585, Berthiil 2gg 1585, Berthel 5gg 1619, Berthiilsen 1g 1585, Berttelsen 4gg 1619) — Christen (84gg, Christensen 79gg) Clemendt (5gg 1619, Clemendsen 1g 1585, 3gg 1619) sml. Klemid (2gg 1585, Klemidsen 3gg 1585) — David (1g) Diniss (2gg 1585, Dynnes 1g 1619, Dinessen 1g 1585) — Gabrell (1g) Giririal (1g) Graffuers (2gg 1619, Graffuisen 2gg 1585, Graffuersen 2gg 1619) Greghes (1g 1585, Greghessen 7gg 1585) Gregers (2gg 1585, Gregersen 2gg 1585) Greigers (4gg 1619, Greigersen 5gg 1619) — Hanns (209gg, Hannes 1g, Hannsen 156gg) — Ib (14gg, Ibssen 24gg) — Jacob (3gg, Jacobsen 2gg) Jenns (89gg, Jennsen 86gg) Jep (39gg, Jepsen 48gg) Jes (18gg, Jessen 38gg) Jesper (3gg, Jespessen 2gg 1585, Jespersen 2gg 1619) Jonn (1g 1585, Joen 3gg 1619, Jonssen 3gg 1585, Joensen 2gg 1619) Jørgen og Jørren (30gg, 1g Jurgen, 29gg Jørgensen, Jønssen) — Klaus (3gg 1585, 1g 1619 Chlaus, Klaussen 3g, 1619

2gg Claussen) — Lambert (5gg, =sen 4gg) Las (5gg, Lassen 25gg) Lauersen (8gg 1585) Lauritz (42gg, Lauritzen 26gg 1619) — Mallthi (1g) Madzs, Madtz (35gg, Madsen 23gg, 1619 5gg Madtzen) Mattesen (6gg) Matt(hi)is (16gg, Matthi(i)sen 2gg 1585, Mat-tisen 8g 1619) Mich(i)il (18gg, 1619 1g Mickil, 6gg Michel, 29gg Michelsen, 2gg 1619 Mickelsen) Mol-thensen (1g) Moriz (1g 1585, Mouridtz 2gg 1619) Morthen (15gg, 1619 3gg Marthen, 6gg Mortten, Morthensen 14gg 1585, Morttensen 12gg 1619) — Niels og Nills (180gg, Nielsen og Nillsen 156gg) Niis (16gg, Nis 2gg 1585, 4gg 1619, Niissen 4gg 1619, 10gg Nissen) — Orben (2gg, =sen 1g) — Peder (Pe, Pede: 44gg 1585, Peder 66gg 1619, Pedersen, Pessen, Persen 56gg 1585, 68gg Pedersen 1619) Pouil (8g 1585, Pouel 8gg 1619, Poulsen Pollsen 8gg 1585, Pouelsen 16gg 1619) — Rass (1g) Rasmus (3gg, =sen 1g) Rossen (1g, Efternavn) — Sendzus (1g, =sen 2gg) Siiellus (1g, Sillusen 1g) Simenn (8gg, Simensen 12gg) Staffen (3gg, Steffensen 2gg 1585, Staffensen 4gg 1619) Søffren og Søffuerin (81gg, 1619 3gg Sof-fren 3gg Søffrin, 60gg Søffrensen, 1619 8gg Søffrin-sen) — Thamis (37gg, Thamsen, Thomsen, Thome-sen, Tambsen 41gg) Tonnesen og Tonnisen (4gg) — Ægidius (1g, Præstenavn).

Navnenes Fordeling er i 1585 556 Fornavne og 517 Efternavne, i 1619 666 Fornavne og 675 Efternavne. Hovedinteressen ved disse Navne er de lydige og ortografiske Udviklinger, netop fremkaldt af deres store Hyppighed; som allerede nævnt hed hver syvende Dreng Hans, hver ottende Niels, hver tolvte Peder o. s. v.

Forholdet mellem disse tre Grupper er, udtrykt i Procent: *nordiske* Navne var 1585 12,9 0/0, 1619 kun 10,0 0/0 af Forraadet; *nordtyske* 3,4 0/0 og 3,5 0/0, *kirkelige* 83,7 0/0 og 86,5 0/0.

En noget lignende Undersøgelse er foretaget for en foregaaende Periode (1536—50 sml. A. Thomsen: Bidrag til dansk Navneskiks Historie. Danske Studier 1926 S. 135) for *hele Ribe Stift*; paa Grundlag af 844 Navne er det tilsvarende Forhold: 11,8 % olddanske Navne, 2,6 % tyske og 85,6 % religiøse Navne. Til Trods for, at Materialet maaske var spinkelt for et saa stort Omraade, ses der en betydelig Overensstemmelse med de ved nærværende Undersøgelse opnaaede Resultater. At hele den nordlige Del af Stiftet er medregnet bevirker en anden Rækkefølge, naar Navnene er opstillet efter Hyppighed; derved er Jens blevet det hyppigste (i Modsætning til de sydvestjyske Egnenes Hans og Niels), derefter Kristen, Peder, Niels, Lars, Anders o. s. v. Hans findes ikke blandt de 10 hyppigste.

Navnet *Hans* viser netop et interessant Forhold m. H. t. Frekvens. Det er et nyt Navn, kommet ind i Midten af det 15. Aarh. fra Nordtyskland sml. Hanses-Stæderne (det var lige efter deres Blomstringstid). Det er et Modenavn, lanceret ved, at selve Kronprinsen, der var døbt Johannes, blev kaldt Hans (sml. Mar. Kristensen i „Blandinger“ II). Allerede 1536 er det det hyppigste Navn paa Fyn (sml. A. Thomsen) og ligeledes her i Sydvestjylland; Hans har 10 % af alle Navnene; derimod er Hansen endnu sjælden (3,2 %) overfor Pedersen og Jensen (11,8 %) og Nielsen (9,0 %) — thi det foregaaende Slægtled var Hans endnu sjælden. 1585 har Hans 14,6 %, Hansen 6,7 %, 1619 begge ca. 14 % og ligger fra da af stabilt i Spidsen for de andre Navne.

Selv paa et saa lille Omraade som det her undersøgte viser der sig en udpræget Forskel fra Egn til Egn. Størst Hyppighed i de sydlige Herreder Hvid-

ding=Fanø og Kalvslund=Malt overfor de nordlige Gørding og Skads viser Anthonis (7, 0, 0, 0) Matthis (11, 0, 2, 0) Jes (16, 3, 2, 1) Greghe(r)s (15, 3, 0, 2) Michel, Las, Ankie(r), Simon, Anders. Følgende Navne er hyppigst mod Nord: Grumme (0, 0, 10, 4) Jon (0, 0, 3, 6) Olluf, Ebbe, Bertel, Mads. Navnet Sunnick er fast knyttet til Fanø, som endnu i vore Dage.

M. H. t. tysk (frisisk) lydende Navne synes de sydlige Herreder ikke at vise nogen Forskel fra de nordlige. Der er nok Navne som Winthe, Syverdt, Lydich, Janicksen, men de nordlige har Syvorsen, Eenick, Fridich, Otte.

Til dette Navnestof slutter sig nogle faa (66) *Tilnavne*, der som oftest anbringes efter sen=Navnet; forholdsvis faa af disse Navne træder i Stedet for sen=Navnet: Søfren Braming, Peder Smedt, Jess Kragge.

38 % af disse Navne er Stednavne (omtrent alle fra Egnen): Braming (1g) Breum (1g) Darum(b) (2gg) Gesing og Giesning (2gg) Hillerup (1g) Hundsbech (1g) Hygbiergh (2gg) Høybjergh (1g) Hygum (1g) Kamptrup (1g) Kirssi og Kirssie (2gg) Mandøe (1g) Norderstid (1g) Obbekier (1g) Omidt (1g) Redssen (1g) Rønnisgourd (1g) Uggel (1g) Warboe (3gg) Werrup (1g).

44 % er Erhvervsnavne, alle i dansk Form: Glar=mester (1g) Fogett (1g) Kock (1g) Uggel (1g) Mølnir (1g 1585) Møller (2gg 1619) Skinder (2gg 1585) Schinder (2gg 1619) Skrede (3gg 1585) Schredder (4gg 1619) Schriffuer (2gg 1619) Smed (7gg) Smid (2gg).

18 % er andre Navne: Bleg (1g) Friis (1g) Høst (1g) Kragh (1g) Kragge (1g) Keyser (2gg) Win=ther (4gg).

Andre Tillæg er „Herr“ til Præster: Herr Hanns, Herr Poul Jørgensen. „Store“ ctr. „Lille“: Li. Jens Christensen, St. Jens Christensen. „Unge“ ctr. „Gamle“: Ung Pe Hansen, Gamill Niels Jessen.

Endelig en Gang imellem *Stedbetegnelser* ved et Forholdsord: Hans Pessen ved Kircken, Jenns Møllnir i Skallebæk Mølle.

Familienavnenes Ortografi frembyder en Række interessante Problemer; adskillige Navne har nu mange Sideformer, der traditionsmæssigt hævdes strængt, skønt Udtalen er ens (Lawé, Lauge, Laue, Laffue). Ofte kan det være vanskeligt at afgøre, om Ortografien svarer til en bestemt Udtale, om den er analogisk eller morfologisk bestemt (Dauzat: *Les noms de personnes* p. 136). Naar vi i det undersøgte Materiale finder Madtz, Matz, Madzs, Madsen, Madtzen, maa vi regne med 2 Udtaler, men flere ikke. Ortografien er lidt vilkaarlig. Men netop derfor er den interessant, da Skriverens (og Folkenes) Udtale derigennem vidner om Dialektens Lydforhold paa den Tid.

Følgende Tilfælde kan nævnes: *e* foran *r* (*f*, *n*) bliver til *a*: Barthiil, Garlouf, Harmand, Staffen, Graffues, ffu d. v. s. u (af opr. *g*) Jannichsen. *e* bliver til *ie*: Jannichsen, Jennold ctr. Eenich, Ennold. *eg* bliver til *eig*: Greigers. — *i* hyppig i 2. Stavelse, især foran *s*: Andris, Anthonis, Azir, Azni, Bennedi, Benid, Diniss, Graffuis, Iffuir, Kallisen, Ostir, Palli, Pedri, Pouil, Thamis, Tonnisen; interessant er *ii*: Bertiil, Lydiichsen, Matthiis, Michiil, Eskiild, Terchild, jvf. ogsaa Siellus, Niis (men Nissen som Mattisen, Sillussen) — *o* ctr. *uo*: Tuordtzen sml. Pollsen til Poull. — *a* bliver til *o* ved *m*: Marten, Morten, Thamis, Thommes.

Indskud af *b* i Grumbsen, Tambsen, af *t* i Svendt-

zen, Sendzus, Tuordtsen, Matzen ctr. Madsen, Knudt ctr. Knud. *rs* bliver til *ss* i Jespessen, Greigessen, Ostesen Thøgessen, Andessen, Annds. Lang Konsonant i (Annds), Hanns, Jenns, Jonn (1619 Joen), Nills, Bennd kan tyde paa, intet af disse Ord har været udtalt med Stød. Derimod kan Mortten, Berttel (Mickelsen) maaske antyde Stød; det samme kan gælde Ortografien *ii* i Michiil, Mattiis, Bertiil o. s. v. (det sidste har i saa Fald haft 2 Udtaler: her med Hovedtryk paa *iil*, men ovenfor paa Førsteleddet). — Rent ortografisk er C for K i Chlaus (Klaus), Clemendt (Klemid).

I Stillingen foran et sen-Navn staar Fornavnet tryksvagt, og vil derfor have Tendens til Svækkelse. Et Navn som Pedri Nielsen bliver til Peder Nielsen, Pede Nielsen, Pe Nielsen. Saaledes bliver Anders til Annds, Bennedi til Benned, Bennd, Laurits til Laurs, Lars, Las, Matthiis til Mattis, Matz, Mads(en), Oluf til Olle, (Severin) til Søffuerin, Søffrin, Soffren, Søffren, Eskild til Eske, Ingvar til Ivar, Jep til Ib o. s. v. Optællingen giver det talmæssige Forhold mellem disse Former.

Den foretagne Optælling af Eksempler kan muligvis ogsaa tjene til at belyse Forholdet Jenns: Jess, Niels, Nills: Ni(i)s. I Eksemplerne fra Skads Herred hos O. Nielsen: „Jyske Tingsvidner“ er der den Mærkelighed, at Nis (Udgaven har Nis for Niis) er meget hyppig (13gg) før 1510, men Nissen forekommer ikke; til Gengæld er Nielsen meget hyppig, mens Niels kun træffes 2 Gange. Som Fornavn er Nicolaus blevet til Nis, som sen-Navn til Nielsen; af Nis dannes senere Nissen, af Nielsen dannes Niels („Subtraktionsdannelse“).

Assimilationen *ls* til *ss* i Nighels er betinget af Stillingen i svagt Tryk (Brøndum-Nielsen: Gammel-

dansk Grammatik § 334, 2); men desuden begynder det følgende Efternavn i langt de fleste Tilfælde med en Konsonant (Optællingen viser, at af de 1405 Efternavne begynder de 1271 med Konsonant) — der dannes altsaa en Trekonsonantgruppe, hvilket medvirker til n'ets Forsvinden. En tilfredsstillende Kontraprøve kan foretages: Den ene Gang „Niels“ forekommer før 1510, er det en Præst, Niels Assersen. — Han hedder Herr Niels. Navnet staar med stærkt Tryk, og der følger ikke et Efternavn beagefter; derfor indtræder Assimilationen ikke.

Et tilsvarende Forhold kan konstateres ved Jens: Jes. Tingsvidnerne har før 1536 17gg Jes, men ikke Jessen — 14gg Jens og 29gg Jensen. Om ns : ss se Br. N. G. G. § 336,1. Jes har øjensynlig været opfattet som Sideform til Jens, kun brugelig som Fornavn. Senere er de opfattet som to forskellige Navne, hver med sin sen-Form.

Det er usikkert, om Formerne Nis, Jes tillige har været opfattet som Kæleformer. Derimod er „Nisse“ sikkert en Kæleform (Br. N. G. G. § 335 Anm. 2) med Kæleforms-s som „Dengse“ til Dreng, „Hajse“ til Hans, „Bajs“ til Barn, og denne Udvikling har i alt Fald støttet Dannelsen af Nis, Jes.

Dr. phil. Marius Kristensen, som har gennemset denne Afhandling, har gjort følgende smaa Tilføjelser og Rettelser, som dog ikke ændrer noget af Betydning i Synspunkterne.

Brix er egentlig et mindre kendt Helgennavn, *Bricius*. Hans Dage var 11. Juli og 13. Novbr. — *Frants* ligeledes et Helgennavn (af det italienske Franciskus) — *Mallthi* og *Molthensen* er gammelt nordisk. *Rossen* er tysk.

Red.